

درس ششم : اسوه فدآکاری و عدالت

سوالات چهارگزینه ای

- ۱- حضرت علی علیه السلام در شب محاصره خانه حضرت محمد(ص) چگونه ایشان را یاری کردند؟
الف) جنگیدن با مشرکان
ب) دربستر پیامبر(ص) خوابیدن
ج) با مشرکان مذاکره کردند.
- ۲- هدف مشرکان از محاصره خانه حضرت محمد(ص) چه بود.
الف) کشنن حضرت علی(ع)
ب) کشنن حضرت محمد(ص)
ج) کشنن حضرت محمد(ص) و علی(ع)
د) هیچکدام
- ۳- شب هجرت پیامبر(ص) به چه شبی معروف است.
الف) لیله القدر ب) لیله المبیت ج) شب معراج د) همه موارد
- ۴- کدامیک؛ کامل ترین نمونه های فدآکاری حضرت علی(ع) در راه خداست.
الف) خوابیدن در بستر پیامبر(ص)
ب) نماز خواندن ایشان در محل بیت اممال
ج) تقسیم دقیق بیت اممال
- ۵- چرا حضرت علی(ع) بدون هیچ ترسی خوابیدن در بستر پیامبر اکرم(ص) را پذیرفت?
الف) خشنودی خدا
ب) فدآکاری
ج) علاقه به پیامبر(ص)
د) شهادت در راه خدا

سوالات صحیح و غلط

عبارت های صحیح را با علامت ✓ و غلط را با علامت ✗ مشخص کنید.

ردیف	جملات و عبارات	صحیح	غلط
۱	حضرت علی(ع) بعد از تقسیم مساوی بیت اممال در همان محل به نماز می ایستادند.		
۲	ماجرای خوابیدن علی(ع) در بستر پیامبر(ص) در شب هجرت به لیله القدر مشهور است.		
۳	یکی از کامل ترین نمونه های فدآکاری حضرت علی(ع) لیله المبیت است.		
۴	فرشته وحی پیامبر اکرم(ص) را از نقشه خطرناک مشرکان با خبر ساخت.		
۵	فداکار کسی است که برای خدمت به جامعه فقط از مال خود می گذرد.		
۶	حضرت علی(ع) در جنگ اُحد در قلعه را از جا کند و یهودیان را شکست داد.		
۷	اگر پیامبر(ص) مکه را ترک نمی کرد رسالت ناتمام می ماند.		
۸	امام علی علیه السلام برقراری عدالت حکومت را پذیرفت.		
۹	حضرت علی(ع) در حقوق عمومی، مانند مسلمانان دیگر با خانواد و بستگانش رفتار می کرد.		
۱۰	عدالت طلبی و مساوات، دو ویژگی بارز دیگر از شخصیت امیرالمؤمنین است.		

سوالات کامل کردنی (تکمیلی)

- ۱- ماجراهی از خود گذشتگی حضرت علی(ع) در شب هجرت پیامبر(ص) به مشهور است.
- ۲- دو ویژگی بارز امیرمومنان و می باشد.
- ۳- امیرالمؤمنین حکومت را برای بین مردم پذیرفت.
- ۴- دین اسلام افراد فدایکار را ستایش کرده و به آنان وعده ی داده است.
- ۵- حضرت علی(ع) به احترام اسلام آوردن مرد مسیحی و خود را به او بخشید.
- ۶- حضرت علی(ع) در و با خانواده و نزدیکان خود نیز مانند مسلمانان دیگر رفتار می کرد.
- ۷- یکی از کامل ترین نمونه های فدایکاری حضرت علی علیه السلام ماجراهی او در شب هجرت پیامبر اکرم است که به مشهور است.
- ۸- مرد مسیحی با گفتن ذکر و مسلمان شد.
- ۹- پیامبر اعظم صلی الله علیه و آله را از نقشه ای خطرناک مشرکان با خبر ساخت.
- ۱۰- فدایکار کسی است که برای، از مال، سلامتی و حتی جان خود می گذرد و آنها را در راه فدا می کند.
- ۱۱- حضرت علی(ع) حکومت را برای بین مردم پذیرفت. و در بین مسلمانان، هیچ کسی را بر دیگری برتری نداد.
- ۱۲- حضرت علی(ع) پس از تقسیم بیت اممال به صورت در بین مردم، در همان محل بیت اممال به می ایستاد.

سوالات تشریحی

- ۱- در ماجراهی «ليلة المبيت» چه کسی به پیامبر(ص) کمک کرد؟
- ۲- با توجه به آیه «وَ مِنِ النَّاسِ مَنْ يَشْتَرِي نَفْسَهُ أَبْتِغَاءَ مَرْضَاتِ اللَّهِ وَ اللَّهُ رَئُوفٌ بِالْعِبَادِ». به سوالات زیر پاسخ دهید.
 - (الف) این آیه در ستایش چه کسی آمده است؟
 - (ب) چرا امیرمومنان بدون هیچ ترس و نگرانی خواهیدن در بستر پیامبر(ص) را انتخاب کرد؟
 - (ج) چهار مورد از فدایکاری های حضرت علی(ع) را بیان کنید؟
 - (د) در کدام جنگ حضرت علی(ع) از پیامبر(ص) دفاع کرد؟
 - (ه) حضرت علی(ع) در جنگ خندق کدام پهلوان نامدار عرب را از پا درآورد؟
 - (و) حضرت علی(ع) در کدام جنگ توانست در قلعه یهودیان را بشکند و یهودیان را شکست دهد؟
 - (ز) دو ویژگی بارز امیرالمؤمنین حضرت علی علیه السلام را بیان کنید؟
 - (ز) هدف اصلی حضرت علی(ع) از پذیرفتن حکومت چه بود؟
 - (ز) فدایکار به چه کسی می گویند؟
- ۱۱- بنابر فرمایش امام علی(ع) خداوند از آگاهان چه عهدی گرفته است؟
- ۱۲- حضرت علی(ع) چگونه پیامبر(ص) را در اجرای اوامر الهی یاری کرد؟
- ۱۳- حضرت علی(ع) چگونه عدالت و مساوات را در بین مسلمانان ایجاد می کرد؟
- ۱۴- در زمان پذیرش حکومت از جانب حضرت علی علیه السلام وضعیت جامعه اسلامی چگونه بود؟

پاسخ خودت را امتحان کن و فعالیت ها **درس ششم : أسوه فداكاري و عدالت**

۱- سه نمونه از فداقاری های حضرت علی علیه السلام را به صورت خلاصه بیان کنید.

الف : نبرد با عمر بن عبدود پهلوان نامدار عرب در جنگ خندق

ب : دفاع از جان پیامبر(ص) در جنگ احد

ج : خواندن آیات مهم سوره توبه در میان مشرکان بی رحم مکه با صدایی بلند

۲- بنابر فرمایش امیرمؤمنان علیه السلام خداوند از آگاهان در برابر شکم بارگی ستمگران چه عهد و پیمانی گرفته است؟

عهد گرفته است که در برابر شکم بارگی ستمگران و گرسنگی مظلومان سکوت نکنند و حق مظلوم را از ظالم بستانند و به او باز گردانند.

۳- مرد مسیحی چگونه به حقانیت دین اسلام پی برد و مسلمان شد؟

در دادگاهی حاضر شده بود که میان او که یک مسیحی بود با پیشوای رهبر مسلمانان برابری برقرار است و حکم را به سود او می دهد و رهبر مسلمین از موقعیت خود هیچ استفاده ای نمی کند و او این گونه قضاوت و داوری را فقط در

دین اسلام می بیند و دین اسلام را برحق می داند بنابر این با گفتن ذکر آشہدُ آن لا اله الا اللهُ و آشہدُ آنَّ مَحَمْدًا رَسُولُ اللهِ دین اسلام را می پذیرد و مسلمان می شود.

فعالیت کلاسی

فعالیت اول

به نظر شما براساس آیه ۲۰۷ از سوره مبارکه بقره، چرا امیرمؤمنان بدون هیچ ترس و نگرانی خوابیدن در

بستر پیامبر اکرم را پذیرفت؟

زیرا می خواست اوامر و دستورات پروردگار را اجرا کرده و خشنودی خدا را به دست آورد.

فعالیت دوم

به نظر شما چه ارتباطی میان تقسیم بیت امال و نماز خواندن امیرالمؤمنین در همان مکان وجود دارد؟

تا خداوند را به خاطر توفیق در تقسیم بیت امال شکر کرده و از او برای تقسیم آن و رعایت مساوات و عدالت کمک بخواهد.

ارزشیابی

- ۱- پیامبر (ص) توسط چه کسی از نقشه‌ی خطرناک مشرکان برای کشتنش باخبر شد؟
الف) یکی از اصحابش ب) حضرت علی(ع) ج) خودش د) فرشته وحی
- ۲- چه کسی برای نجات جان پیامبر صلی اللہ علیہ و آله حاضر شد شب در بستوش بخوابید؟ و آن شب مشهور به چیست؟
الف) حضرت علی علیه السلام - ليلة المبیت ب) یکی از یارانش - ليلة القدر ج) همسر پیامبر(ص) - ليلة المبیت
ج) جبرئیل - ليلة القدر
- ۳- چهار مورد از ویژگی‌های اخلاقی حضرت علی علیه السلام را بنویسید.
۴- به سوالات زیر پاسخ دهید.
- الف) عمروبن عبدوه، پهلوان دلاور عرب را علی علیه السلام در جنگ به هلاکت رساند.
ب) حضرت علی علیه السلام بیت اممال را با تقسیم می کرد.
ج) امام علی علیه السلام همیشه خودش را با دیگران در برابر قانون برابر می دانست حتی من کیستم؟
- در جنگ اُحد بعد از شهادت بسیاری از مومنان در کنار پیامبر(ص) باقی ماندم، پهلوان خیر بودم، تنها رقیب در جنگ با پهلوان نامدار عرب بودم. آیات مهم سورهٔ توبه را با صدای بلند برای مشرکین خواندم. (.....)
- ۶- متن زیر را بخوانید و موارد نادرست را پیدا کرده و آن را اصلاح کنید.
علی علیه السلام اسوهٔ کامل فداکاری و عدالت است، چرا که برای نجات پیامبر(ص) در شبی که مشهور به ليلة القدر است به جای پیامبر(ص) در بستر خوابید و سبب خنثی شدن توطئه‌های دشمنان شد. فرشته وحی بر علی علیه السلام نازل شد و در ستایش فداکاری بی نظیر پیامبر(ص) از طرف خدا آیه‌ای نازل شد.
- فداکار کسی است که برای خدمت به دین و جامعه فقط از مال و سلامتی و خانواده خود می‌گذرد و برای حفظ جان خود از هیچ چیز دریغ نمی‌کند. همچون علی علیه السلام که همه چیزش را فدای اسلام کرد و پاداش الهی را دریافت خواهد کرد.
- ۷- متن زیر مطالعه کرده و سپس به سوالات پاسخ دهید.
«اگر خداوند از آگاهان عهد و پیمان نگرفته بود که در برابر شکم بارگی ستمگران، و گرسنگی مظلومان سکوت نکنند و حق مظلوم را از ظالم بستاند و به او باز گردانند»، حکومت بر شما را رها می‌کرد و آنگاه می‌دید که {مقام‌های} دنیایی شما نزد من از عطسه بُز بی ارزش تر است.»
- الف) عهد و پیمان خدا از چه کسانی است؟ و در مورد چه چیزی پیمان گرفته است؟
ب) حضرت علی علیه السلام ارزش حکومتی را که احقاق حقی در آن نشود، چه می‌دانند؟
ج) اگر در حکومتی حق مظلوم از ظالم گرفته نشود چه باید کرد؟
- ۸- دو مورد از ویژگی‌های منحصر به فرد امام علی علیه السلام را بنویسید.
- ۹- حضرت علی علیه السلام دلیل پذیرفتن حکومت را چه بیان می‌کند؟
- ۱۰- با توجه به مفهوم آیه ۲۰۷ سورهٔ بقره، کدام گزینه صحیح تر است؟
الف) «وَ مَنِ النَّاسُ مَنِ يَشْتَرِي نَفْسَهُ ابْتَغَاءَ مَرْضَاتِ اللَّهِ وَ أَنَّهُ رَئُوفٌ بِالْعَبَادِ» از مردم کسانی که جان خود را می‌فروشنند(فدا می‌کنند) تا خشنودی خدا را به دست آورند، و خدا نسبت به بندگانش مهریان است.
- الف) فداکاری بی نظیر علی علیه السلام در شب هجرت ب) فداکاری امیرالمؤمنین در جنگ خندق
د) حمایت علی علیه السلام از پیامبر (ص) در جنگ اُحد ج) فداکاری علی علیه السلام در جنگ بدر

۱۱- آیه «وَ مَنِ النَّاسُ مَنِ يَشْرِي نَفْسَهُ ابْتَغَاءَ مَرَضَاتِ اللَّهِ وَاللَّهُ رَئِيفٌ بِالْعِبَادِ» درباره چه اتفاق و چه کسی نازل شده است؟

- ۱۲- با استفاده از داستان مرد مسیحی و زره به کدام ویژگی امیرالمؤمنین پی می بیریم؟
- الف) رعایت عدالت و مساوات
ب) شجاعت و از خودگذشتگی
ج) ایثار جان
د) تقسیم بیت امال

۱۳- عبارات زیر درباره کدام شخصیت معصوم علیه السلام است؟

.....

• از کامل ترین نمونه های فداکاری در راه خدا

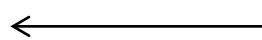
• در میدان جنگ خندق پهلوان نامی عرب را از پای درآورد.

• در جنگ اُحد در کنار پیامبر اکرم(ص) با شجاعت می جنگید.

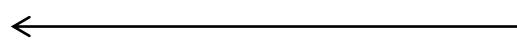
• در جنگ خیر در قلعه را از جا کند و یهودیان را شکست داد.

• با صدای بلند آیات سوره توبه را در میان مشرکان بی رحم مکه می خواند.

۱۴- برای هر یک از خصوصیات امیرالمؤمنان حضرت علی علیه السلام نمونه ای ذکر کنید.

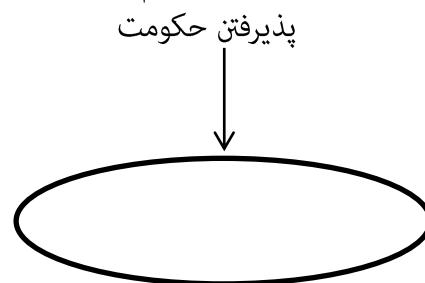
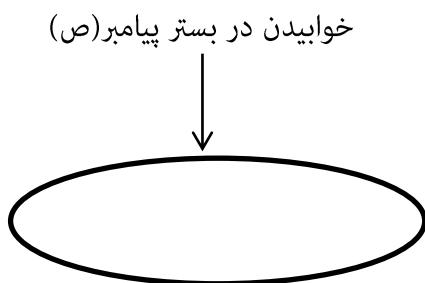

الف) فداکاری و از خود گذشتگی :

ب) عدالت :

۱۵- هر یک از نمونه های زیر به کدام ویژگی امیرالمؤمنین اشاره دارد؟

۱۶- مرد مسیحی پس از داوری میان خود و حضرت علی(ع)، دادگاه اسلامی را چگونه توصیف کرد؟

.....